

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 53)

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında 20.2.1992 Tarihli ve 3373 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/358, 3/325)

*Türkiye**Cumhurbaşkanlığı**B.01.0.KKB.0.00.00.01**Kan. Kar. : 39-18/A-3-92-159*

5.3.1992

Konu: 3773 Sayılı Kanun Hakkında.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21 Şubat 1992 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/538-2500 sayılı yazı.

İlgideki yazıya ekli olarak gönderilen 20 Şubat 1992 tarih ve 3773 sayılı "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun" incelenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle genel olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle;

1. Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz gelmemiş bulunan,
2. Asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan,
3. Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan,

Vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun dört eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun gerekçe bölümünde; vergi dairelerinde birikmiş takipli dosyaların sayılarının azaltılması, idarenin daha etkin bir çalışma ortamına kavuşması, yargı mercilerine intikal eden dosyaların tasfiyesi suretiyle yargı organlarının iş yükünün azaltılması, Hazineye ek bir malî kaynak sağlanması ve vergi sistemlerinden doğan haksızlıkların telafi edilmesi için bu yola gidildiği açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, Anayasa'nın (Vergi ödevi) başlığını taşıyan 73 üncü maddesinde; herkesin, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlü bulunduğu hüküm altına alınmıştır.

Bundan ayrı olarak, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacı kabul edilmiştir.

Buna karşılık bu Kanun; Devlete olan güveni sarsacak, vergi ahlakını bozacak, mükelleflerin periyodik af beklentisine sebep olacak, vergi denetimini zedeleyecek ve vergi cezalarının caydırıcı etkinliğini azaltacaktır.

Kaldı ki; Ülkemizde zaman zaman çıkarılan af kanunları yargı yükünü belli bir süre azaltmakta ise de; bunu takibeden yıllarda yargıya intikal eden dosya sayısı büyük oranda artmaktadır. Dolayısı ile bu Kanun kesin bir çözüm yaratmayacak, bu zamana kadar vergisini zamanında ödeyen mükellefleri de, olumsuz yönde etkileyecektir.

Şayet vergi ödemekte güçlük çeken küçük esnaf ve tüccarlara bir kolaylık getirilmesi düşünülüyorsa, aynen küçük çiftçilerde olduğu gibi Kanunda vergi borcunun makul bir sınırının tespit edilmesi gerekirdi.

Kanunda sadece gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının affı yoluna gidilmiş, 7 nci ve 8 inci maddelerle gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinde belirlenen oranlarda artış yoluna gidilmesi halinde, vergi asıllarının da affedilmesi yolu benimsenmiştir.

Daha açık bir ifade ile gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını 1987 takvim yılından 1990 takvim yılına kadar % 40 ilâ % 20 oranında artırmaları kaydıyla hiç bir incelemeye tabi tutulmadan beyanlarının üzerinde bir kazanç sağlamış olsalar bile, bu dahi af kapsamına girecektir.

Aynı uygulama katma değer vergisi için de getirilmiştir.

Bilindiği gibi katma değer vergileri üçüncü şahıslardan tahsil edilip, vergi dairelerine yatırılması gereken bir ödeme şeklidir.

Katma değer vergisinde affa gidilmesi vergi mükelleflerinin haksız kaynak transferine yol açacak vatandaşlardan kesilen katma değer vergisi Hazineye gelir olarak intikal etmeyecek, bilakis vatandaşın parası bunları zamanında vergi dairelerine yatırmayan vergi mükellefleri için haksız bir kazanç sağlayacaktır.

Bu maddenin yürürlüğe girmesi üzerine Hazinesinin zararı iki şekilde oluşacaktır.

Birincisi kötü niyetli vergi mükellefleri tarafından üçüncü şahıslardan tahsil edilen katma değer vergisi Hazineye yatırılmadığından dolayı Hazinesinin bu vergiden sağlayacağı geliri azalacak.

İkincisi ve daha önemli husus ise, Hazine kendisine yatmayan katma değer vergisini kapsayan fatura ve fiş tutarlarını vergi iadesi olarak ilgililerine ödeyecektir.

Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki hükmü taşımaktadır:

“Madde 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamı doğmalarına neden olacak alacak aslını geçemez.”

Vergi Usul Kanuna göre, gecikme zammı ve gecikme faizi % 84 oranında, kaçakçılık cezası da, ödenmesi gereken vergi borcununun üç katı kadardır. Getirilen madde tüm bu hükümleri geçersiz kılacaktır. Zira, bu maddenin yürürlüğe girmesi üzerine 10 Milyon TL. vergi borcu olan bir vergi mükellefinden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezası olarak toplam 10 Milyon lira alınacaktır.

Bu uygulama ile gelir idaresini uzun yıllar meşgul eden, dolayısı ile faiz ve ceza toplamı ana borcunu geçen vergi mükellefleri ödüllendirilecek, gerçek ödeme güçlüğü nedeni ile son yıllarda vergi borcunu zamanında ödeyemeyen vergi mükellefleri ise cezalandırılacaktır.

Yukarıda da arzedildiği üzere kapsam yönünden sınırsız ve miktar yönünden limitsiz bir düzenlemeye gidilmiş, vergisini zamanında ödememe alışkanlığı kazanmış yüksek gelir ve vergi borcu olanlar da af kapsamına alınmıştır.

Bundan ayrı olarak katma değer ve stopaj vergileri gibi üçüncü şahıslardan tahsil edilip, vergi dairelerine yatırılması gereken gelirlerin faiz ve cezalarının affına gidilmesi, ödeme güçlüğü ile ilgisi olmadığı gibi, bu tip mükelleflere haksız kaynak transferini, diğer bir deyimle direkt sübvansiyonu öngörmektedir.

Dolayısıyla vergisini zamanında ödeyen vergi mükellefleri mağdur edilirken; vergi beyannamesini zamanında vermeyen ve vergi borcunu zamanında ödemeyen mükellefleri ödüllendirmekte, bu uygulama ise Anayasa'nın eşitlik ilkesini zedelemektedir.

Anayasa'nın 10 uncu maddesinde yer alan (Kanun önünde eşitlik) ilkesinden ayrılabilmek için, ortada haklı bir neden ve kamu yararının bulunması gerekmektedir.

3773 sayılı Kanunla yapılan düzenlemede haklı bir neden ve kamu yararı bulunmamaktadır.

İncelenen Kanun yıllardır kurulmakta olan vergi belge düzeninin bozulmasına, oluşan vergi toplama disiplinine saygınlığın azalmasına ve vergi borcunu zamanında ödememe alışkanlığının yayılmasına ve artmasına neden olacaktır.

Sonuç olarak, Devlet için ağır malî yük getirecek olan ve eşitsizlik yaratan ve vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını menfi yönde etkileyecek bulunan 20 Şubat 1992 tarih ve 3773 sayılı "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun" Anayasa'nın 89'uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere ilişikte iade edilmiştir.

Arz ederim.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/358, 3/325

Karar No. : 26

10.3.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilen ve onaylanmak üzere 21.2.1992 tarihinde Cumhurbaşkanlığına sunulan 20.2.1992 tarih ve 3773 Sayılı "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun" Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 uncu maddesi uyarınca bir defa daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça, gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte 6.3.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bu defa, Komisyonumuzun 9.2.1992 tarihinde yaptığı 31 inci birleşimde anılan Kanun ile geri gönderme tezkeresi, Hükümeti temsilen Maliye ve Gümrük Bakanının başkanlığında Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Geri gönderme tezkeresinde sözkonusu Kanunun uygulamaya konulması halinde;

— Vergi ahlakının bozulacağı, mükelleflerin periyodik olarak af beklentisine sebep olacağı, vergi denetimini zedeleyeceği ve vergi cezalarının caydırıcı etkinliğini azaltacağı,

— Ülkemizde zaman zaman çıkarılan af kanunlarının yargı yükünü belli bir süre azaltsa da, bunu takibeden yıllarda yargıya intikal eden dosya sayısının büyük oranda arttığı, dolayısıyla bu Kanunun kesin bir çözüm yaratmayacağı, bu zamana kadar vergisini zamanında ödeyen mükellefleri de olumsuz yönde etkileyeceği,

— Katma Değer ve stopaj vergileri gibi üçüncü şahıslardan tahsil edilip, vergi dairelerine yatırılması gereken gelirlerin faiz ve cezalarının affına gidilmesinin, ödeme güçlüğü ile ilgisi olmadığı gibi, bu tip mükelleflere haksız kaynak transferini, diğer bir deyimle direkt sübvansiyonu öngördüğü, dolayısıyla vergisini zamanında ödeyen vergi mükellefleri mağdur edilirken; vergi beyannamesini zamanında vermeyen ve vergi borcunu zamanında ödemeyen mükelleflerin ödüllendirildiği, bu uygulamanın ise Anayasanın eşitlik ilkesini zedelediği,

— Ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamının, doğmalarına neden olacak alacak aslını geçemeyeceğine dair hüküm nedeniyle, Gelir İdaresini uzun yıllar meşgul eden, dolayısıyla faiz ve ceza toplamı ana borcunu geçen vergi mükelleflerinin ödüllendirileceği, gerçek ödeme güçlüğü nedeni ile son yıllarda vergi borcunu zamanında ödeyemeyen vergi mükelleflerinin ise cezalandırıldığı,

— Kapsam yönünden sınırsız ve miktar yönünden limitsiz bir düzenlemeye gidildiği, vergisini zamanında ödememe alışkanlığı kazanmış yüksek geliri ve vergi borcu olanların da af kapsamına alındığı,

— Yıllardır kurulmakta olan vergi belge düzeninin bozulmasına, oluşan vergi toplama disiplinine saygınlığın azalmasına ve vergi borcunu zamanında ödememe alışkanlığının yayılmasına ve artmasına neden olacağı, belirtilmektedir.

Geri gönderme tezkeresinde ayrıca; vergi ödemekte güçlük çeken küçük esnaf ve tüccarlara bir kolaylık getirilmesi düşünülüyorsa, aynen küçük çiftçilerde olduğu gibi, Kanunda vergi borcunun makul bir sınırının tespit edilmesi gerektiği de ifade edilmektedir.

Sonuç olarak, bu Kanunun Devlet için ağır malî yük getireceği, eşitsizlik yaratacağı, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını menfi yönde etkileyeceği, bu nedenlerle Anayasa'nın 89 uncu maddesi gereği bir defa daha görüşülmek üzere iade edildiği belirtilmektedir.

Kanunun ve geri gönderme tezkeresinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde :

Bu Kanunun; vergi ahlakının bozulmasına neden olacağı, vergi cezalarının caydırıcı etkisini azaltacağı, mükellefleri yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemeye özendirceği, Katma Değer ve Stopaj gibi vergilerin Kanun kapsamına girmesinin yanlış olduğu, Vergi Dairelerinde biriken dosyaların büyük bir kısmının küçük esnafa ait olduğu, bu nedenle bir üst sınır konulması gerektiği gibi eleştirilerin yanı sıra;

Toplumun beklentisine cevap verdiği, genel anlamda bu Kanunla geniş tabanlı bir uzlaşma getirilmeye çalışıldığı, Kanunun gecikmesiyle Hazinesin daha fazla zarara uğramakta olduğu, bu nedenle bir an önce çıkarılması gerektiği, yapılan düzenlemenin vergi sisteminde yeni ve daha etkin bir yapılanma için ön tedbir olduğu, büyük ölçüde tahsil kabiliyetini kaybetmiş vergi alacaklarının bir kısmının tahsiline imkân sağlayacağı; gibi olumlu görüşler de dile getirilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamalardan ve eleştirilere verilen cevaplardan sonra, Kanunun tümü Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 23 ve 24 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, Komisyonumuz konunun önemini ve toplumun beklentilerini gözönünde bulundurarak Kanunun İçtüzüğü'nün 53 üncü maddesi uyarınca Genel Kurul'da öncelikle görüşülmesini istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun
Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Veli Andaç Durak
Adana
Mehmet Nedim Budak
Ankara
Muhalefet şerhim eklidir.
Hüseyin Balyalı
Balıkesir
Mustafa Çuloğlu
Burdur
Nevfel Şahin
Çanakkale
Mehmet Dönen
Hatay
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Muhalefet şerhim eklidir.
Timurçin Savaş
Adana

Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.
Işın Çelebi
İzmir
Muhalefet şerhim eklidir.
İbrahim Kumaş
Tokat
Muhalefet şerhim eklidir.
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Ekrem Pakdemirli
Manisa
Muhalefet şerhim eklidir.

Kamer Genç
Tunceli

Başkanvekili
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Kâtip
Haydar Oymak
Amasya
Halil Demir
Aksaray
Cengiz Altınkaya
Aydın
Muhalefet şerhim eklidir.
Necmi Hoşver
Bolu
Yılmaz Ovalı
Bursa
Adnan Keskin
Denizli
Nihat Matkap
Hatay
Nami Çağan
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.
Adnan Kahveci
İstanbul
Muhalifim.
Sabri Yavuz
Kırşehir

Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Alaettin Kurt
Kocaeli

M. Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Muhalefet şerhim eklidir.
Refaidin Şahin
Ordu

MUHALEFET ŞERHİ
PLAN BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

9.3.1992

Görüşülmekte olan 3773 sayılı Kanununa aşağıdaki gerekçe ile karşıyız. Bilgilerinize sunulur.

1. Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olması.
2. İhtilafli olan, mahkemeye intikal etmiş her türlü vergi borcu çok küçük bir miktar karşılığında affedilmektedir.
3. Bu kanun daha nice çıkmış olan kanunlardaki sınırlara paralel olarak sınır getirmemektedir.

Ekrem Pakdemirli
Manisa
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Cengiz Altınkaya
Aydın

Münir Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Işın Çelebi
İzmir
Mahmut Nedim Budak
Ankara

Adnan Kahveci
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen 20.2.1992 tarih ve 3773 sayılı "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkındaki" veya Kamuoyunca benimsenen adıyla "Vergi Affına" dair kanuna;

- a) Vergisini tam ve zamanında ödeyen dürüst vatandaşları cezalandıran ve vergi ödemeleri ödüllendirip, vergi ödememeyi teşvik ettiğinden;
- b) Kamuoyunda beliren tepkiyi ortadan kaldırmak amacıyla teklif ettiğim, 50 milyon TL. ye kadar sınırın, İktidar Partisi üyeleri DYP - SHP'li milletvekilleri tarafından benimsenmemesi nedeniyle; (Eğer bu önerim kabul edilseydi Madde 1 yeniden düzenlenecekti)
- c) Madde 22'ye "Milletvekilleri ve bunların kan ve sıhri hısımları bu yasadan yararlanamaz, şeklindeki önerimin de keza DYP ve SHP'li üyelerce benimsenmemesi;
- d) Esasen bu yasanın, beklenen tahsilatı sağlayacağını tahmin etmediğimden;
- e) Tüm bunlara ilaveten bu kanunun Anayasanın eşitlik ilkesine uygun olmayacağını düşündüğümünden ve ilgili vatandaşların arasında farklı işlem yarattığından;

Muhalefet şerhi yazımızı koymayı uygun görüyorum.

9.3.1992

Selçuk Marıflı
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Siyasal iradenin bu yasayı çıkarma konusundaki kararlılığı karşısında, aftan yararlanmanın bir üst sınıra bağlanması görüşü ile tasarının mevcut şekliyle yasalaşmasına karşıyım.

Nami Çağan.
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Kanun No : 3773

Bazı kamu alacaklarının Tahsilatının hızlandırılması ve matrah artırımı hakkında kanun.

1. Çiftçilere nasıl 5 000 000 milyon tavan getirildi ise bu Kanunda da bir tavan getirilmesi gerekir.
2. Vergisini zamanında ödeyen mükelleflerin yeni vergi döneminde vergilerinden % 30 indirim yapılmalıdır.
3. - Gümrük ödemeleri ve KDV bu Kanun dışında tutulmalıdır.

10.3.1992

İbrahim Kumaş

Tokat

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah
Artırımı Hakkında Kanun

Kanun No.: 3773

Kabul Tarihi: 20.2.1992

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan vergi, resim ve harçlara isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkraya kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, ödenmemiş taksit miktarları için mükellefler, dilerse bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit miktarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenen taksit miktarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece tecil faizi uygulanır. Kalan taksit miktarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir. Bu alacaklar hakkında birinci ve ikinci fıkraya hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Kesinleşmemiş veya İhtilaflı Kamu Alacakları

MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ihtilaflı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve ikmalen, resen veya idarece tarh edilmiş bulunan vergi, resim ve harçların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kesinleşmemiş veya İhtilaflı Kamu Alacakları

MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkraya göre ödenecek vergi, resim ve harç asıllarının tespitinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki miktar esas alınır. Ancak, en son safhada bozma ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk tarhiyata göre tespit edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış alacaklar 1 inci madde hükmünden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar bu madde hükmünden yararlanır.

Gecikme faizleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahakkuk etmemiş vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin tarhiyatta, Kanunun yürürlük tarihi itibariyle hesaplanır.

Bu madde hükmü ile 1 inci madde hükmü 1.1.1992 tarihinden önceki dönemleri ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannameleri kapsar.

3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

MADDE 3. — Bu Kanundan yararlanılarak ödenecek gecikme zammı ve gecikme faizlerinin tespitinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz. Gecikme zammı ve gecikme faizleri, 1.1.1990, 1.1.1991 ve 1.1.1992 tarihleri itibariyle asıl addolunma işlemi yapılmaksızın hesaplanır.

Bu Kanundan yararlanılarak ödenen alacaklara Kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için gecikme zammı uygulanmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 10.12.1988 tarihinden sonra vadesi gelen kamu alacaklarına uygulanan gecikme zammı ile 10.12.1988 tarihinden sonra tahsil edilebilir hale gelen gecikme faizlerinden asıl addolunarak ödenen miktarlar, bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan mahsup edilir. Ancak, ödenen miktarların bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan fazla olması halinde aradaki fark mükelleflere iade edilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar

MADDE 4. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin tamamı ile kesilecek cezaların ve hesaplanacak gecikme faizinin % 10 unun, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarihîyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve Tarihîyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar

MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için ikinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve ihtilaf yaratmamaları şarttır. Bu madde hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine göre kamu davası açılmaz ve açılmış bulunan davalar sürdürölmez.

Birinci fıkrada belirtilen dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden Takdir Komisyonu Kararları ve Vergi İnceleme Raporları ile bu tarihten önce düzenlenen ceza tutanakları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine ikinci fıkrada öngörölen şekilde belirlenen tutarın, ihtilaf yaratılmaması ve tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

Bu Kanunun 2 nci maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun, uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde hükmüne göre incelemeye başlama; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellef nezdinde işe başlama tutanağının alınması, mükellefe davet veya defter ve belgelerin istenmesi yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da defter ve belgelerin incelenmek üzere denetim elemanına teslim edilmesi hallerini kapsar.

Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler

MADDE 5. — Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin, 1.1.1992 tarihinden önce tarhedilmesi gereken vergilerini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Ekim 1992 tarihine kadar tarhettirmeleri halinde, haklarında bu Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Pişmanlıkla Beyan

MADDE 6. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak 30 Nisan 1992 tarihine kadar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçların tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammının ve kesilen usulsüzlük cezasının ayrı ayrı % 10'unun ilk taksidi en geç bu tarihte, kalanı ise Haziran, Ağustos, Ekim 1992 aylarında olmak üzere 4 eşit taksitte ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezasından kalan % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Bu fıkra hükmü Emlak Vergileri hakkında da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 7. — Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, aşağıda yazılı yıllara ilişkin asgarî nispetlerden az olmamak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 Nisan 1992 tarihine kadar artırdıkları takdirde; artırımda buldukları yıllar için mükelleflerin kendileri hakkında yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ile bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başkaca bir tarhiyat yapılmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler

MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Pişmanlıkla Beyan

MADDE 6. — Kanunun 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 7. — Kanunun 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Yıllar	Artırım nispetleri
1987 Takvim yılı için	% 40
1988 Takvim yılı için	% 35
1989 Takvim yılı için	% 30
1990 Takvim yılı için	% 20

Gelir Vergisi mükelleflerinin; artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları Gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş, ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah; 1987 takvim yılı için 1 500 000 liradan, 1988 takvim yılı için 2 500 000 liradan, 1989 takvim yılı için 4 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 6 000 000 liradan, az olamaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin; artırımda buldukları yıla ilişkin olarak daha önce vermiş oldukları beyannamelerinde zarar beyan etmiş olmaları veya beyanname vermemiş olmaları halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar 1987 takvim yılı için 5 000 000 liradan, 1988 takvim yılı için 8 000 000 liradan, 1989 takvim yılı için 13 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 20 000 000 liradan az olamaz.

Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, kurumlar vergisi mükelleflerinde % 50, gelir vergisi mükelleflerinde % 40 oranında vergilendirilir ve bu matrahlar üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ya da Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Çıraklık, Meslekî ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu alınmaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri yıllık beyanname, kurum kazancından indirilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin istisna ve indirimin ait olduğu yıla ilişkin olarak, birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırılarak ödenmesi şarttır.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; kurumlar vergisi mükelleflerinin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 30 Nisan 1992 tarihi arasında beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için 1987 yılı ile ilgili olarak % 14, 1988 yılı ile ilgili olarak % 13,5, 1989 yılı ile ilgili olarak % 13 ve 1990 yılı ile ilgili olarak % 12 nispetinde vergilendirilmeleri şarttır.

Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında yeralan hükümlerinden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da üçüncü fıkrada belirtilen miktarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırmaları şarttır.

Bu maddenin altıncı fıkrası hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler mahsup ve iade edilmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin; matrah artırımında bulunmaları halinde, önceki yıllara ilişkin zararları, gelecek yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahından indirim konusu yapılabilecek tutarlar, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 8. — Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde artırdıkları tutarların % 20' sini katma değer vergisi olarak ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde, sözkonusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllarla ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz. Şu kadar ki; artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak kendileri hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade veya mahsup işlemleriyle sınırlı olmak üzere, inceleme hakkı saklıdır.

Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahtarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde mahsup ve iade edilmez.

Katma değer vergisi uygulaması bakımından; bu maddede belirtilen nispet, adi, kolektif ve adi komandit şirket ortaklarının her biri için hesaplanan gelir vergisi matrahları toplamına uygulanır.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

MADDE 9. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre hesaplanan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi şarttır. Bu vergilerin Kanunda belirtiler şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne göre hesaplanarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahtarının tespitinde gider olarak kabul edilemeyeceği gibi herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, diledikleri takdirde vergi incelemesi yapılan yıl için de artırımında bulunabilirler.

Bu Kanuna göre artırılan matrahtarlar nedeniyle dahili tevkifat ve geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

Bu Kanuna göre matrah artırımında bulunulması, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, bulunan matrah farkı, bu Kanunun 7 ve 8 inci maddesi hükmü ile birlikte değerlendirilir.

İdarenin artırımında bulunulmayan yıllar için vergi inceleme yapma hakkı mahfuzdur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 8. — Kanunun 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

MADDE 9. — Kanunun 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşleri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

MADDE 10. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

Mükerrer 354 üncü maddesi uyarınca 1.1.1992 tarihi itibariyle işyeri kapatma cezası uygulanacak safhaya gelen işyerleri hakkında; bu cezaya karşı ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve 353 üncü maddenin 4 numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezalarının bu Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre ödenmesi halinde işyeri kapatma cezası uygulanmaz.

344 ve 358 nci maddelerinde yer alan kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarını 1.1.1992 tarihinden önce işleyen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamış olanlar hakkında suç duyurusunda bulunulmaz, suç duyurusunda bulunulup soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar. Bu hükümden yararlanabilmek için kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarına ilişkin fiiller nedeniyle ortaya çıkan vergi ziyatı dolayısıyla yapılmış olan tarhiyata isabet eden vergi aslının tamamı ile bu vergiye bağlı vergi cezaları, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamının ödenmiş olması veya bu Kanun hükümlerinden faydalanılarak bu Kanunda öngörülen süre ve tutarda tamamen ödenmesi şarttır.

353 üncü maddesinin 1 ve 2 numaralı bent hükümlerine göre 1.1.1992 tarihinden önce yapılmış tespitler için kesilen ve kesilecek olan özel usulsüzlük cezalarının; ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve bu Kanun Hükümlerinden yararlanılarak ödenmesi halinde bu cezalara dayanak olan tespitler, işyeri kapatma ve kaçakçılığa teşebbüs cezalarının uygulanmasında dikkate alınmaz.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

MADDE 11. — 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre 31.12.1990 tarihine kadar mecburiyeti başladığı halde ödeme kaydedici cihazları süresinde almayan mükellefler hakkında; en geç bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bu cihazları almaları ihtilaf yaratmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçmeleri şartıyla haklarında Cumhuriyeti Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaz, soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

MADDE 12. — 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsili öngörülen ecrimisillerden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş bulunanlarının tamamı ile bunlara bağlı gecikme zamlarının % 30'unun ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi ve Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi halinde gecikme zamlarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamına giren ve

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

MADDE 10. — Kanunun 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

MADDE 11. — Kanunun 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

MADDE 12. — Kanunun 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının (1615 sayılı Kanun uyarınca tahsili gereken para cezaları hariç) tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahsil edilebilir hale geldiği halde ödenmemiş bulunan 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen alacakların ferileri ile birlikte miktarı 100 000 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile ilgili kuruluşların sorumluları adına hesaplanan % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58 inci maddesine göre ödeme emirlerine yapılan itirazlar nedeniyle haksız çıkanlardan tahsili gereken % 10 nispetindeki zammın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde, bu zammın % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

MADDE 13. — Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak kanunun yürürlük tarihinden önce haklarında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmuş olan mükelleflerin, suç duyurusuna konu olan borçlarını, daha önce ya da bu Kanun hükümlerine göre ödemiş olmaları ve ayrıca 3167 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan % 10 tazminatın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde ise bunun % 30'unun bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla haklarındaki soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan kamu davaları ortadan kalkar. Bu takdirde tazminatın % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

MADDE 14. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 1991 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksitini vadesinde taşıt pulu esasına göre ödemeyen mükelleflerin bu taksidin tamamı ile gecikme zamlarının % 30'unu 30 Nisan 1992 tarihine kadar ödemeleri halinde gecikme zamlarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

1992 yılına ilişkin Motorlu Taşıtlar Vergisi Hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Tarkini

MADDE 15. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren, miktarı 50 000 liraya aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

50 000 Liralık sınırın tespitinde her bir alacağın türü, dönemi, asılları ve ferileri ayrı ayrı dikkate alınır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

MADDE 13. — Kanunun 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

MADDE 14. — Kanunun 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Terkini

MADDE 15. — Kanunun 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görtüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

MADDE 16. — Bu Kanununun 19 uncu maddesi hükmü hariç olmak üzere, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden ilk üçünün hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, ödenmemiş olan tutarların 31 Ekim 1992 tarihi sonuna kadar; hiç ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksite ait olması halinde ise bu tutarın 30 Kasım 1992 tarihi sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanılır.

Bu Kanun kapsamına giren alacakların yukarıda belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde mükellefler ödedikleri tutar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde, yapılan ödemelerdeki borç aslı ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının hesabında toplam borç tutarındaki asıl ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezaları arasındaki oran esas alınır.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Asımı Geçemeyeceği

MADDE 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamı doğmalarına neden olan alacak aslını geçemez.

Çiftçilerin Taksitleri

MADDE 18. — Yıllık gelir vergilerini 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 117 nci maddesinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak belirlenen Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ödeyen çiftçiler, bu Kanun hükümlerine göre ödeyecekleri tutarları (Bu Kanunun 19 uncu maddesi hükmü hariç) Ekim, Kasım ve Aralık 1992 aylarında olmak üzere 3 eşit taksitte öderler.

Bu şekilde ödeme yapan mükellefler hakkında bu Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Taksitlerden ilk ikisinin hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde ödenmemiş tutarların 31 Aralık 1992 tarihi sonuna kadar her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

MADDE 19. — 1. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olanların aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilmiş ve muaccel hale gelmiş para cezası ve gecikme zammının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmiş olması kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıda sözü edilen gümrük vergilerine bağlı para cezaları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idarî itiraz mercilerine itiraz edilmesi veya Yargı Organlarında dava açılması nedeniyle, ihtilafli bulunanlar için ihtilaftan vazgeçilmesi ve yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde ödeme yapılması halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu fıkraya göre ödenecek para cezalarının tespitinde,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

MADDE 16. — Kanunun 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Aslını Geçemeyeceği

MADDE 17. — Kanunun 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çiftçilerin Taksitleri

MADDE 18. — Kanunun 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

MADDE 19. — Kanunun 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır. En son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Yukarıda belirtilen esaslara göre ödenen gümrük vergilerine bağlı para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanlar ile bu tarihten sonra tebliğ edilecekler için ihtilaf yaratılmaması ve tebliğ tarihinden itibaren 2 ay içinde % 30'unun ödenmesi şartıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde ödenmemiş olanların bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde % 30'unun ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

2. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idarî itiraz mercileri veya İdarî Yargı Organları nezdinde ihtilafı hale getirilmiş bulunanların, aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezaları ile uygulanacak gecikme zamlarının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ihtilafтан vazgeçilmek kaydıyla ödenmesi halinde % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıdaki fıkraya göre ödenecek vergi ve resim asıllarının tespitinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş olan miktar esas alınır. Ancak en son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefine tebliğ edilen ek tahakkuk konusu gümrük vergilerinin ihtilafı hale getirilmemesi kaydıyla, bu vergi ve resimler ile bu asla bağlı cezalar hakkında da yukarıdaki fıkrada yer alan hükümler uygulanır.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilafı bulunanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanların ihtilafтан vazgeçilmek veya ihtilaf yaratılmamak ve % 30'u bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükme göre ödenecek para cezasının tespitinde ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır.

3. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilenlerin tamamının ihtilaf yaratılmaksızın ödeme süresi içinde ve bu vergilere bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezalarının % 30'unun da aynı sürede ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görtüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununa aykırı olarak iş-
lenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci madde-
leri uyarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen para cezalarının %
30'unun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

4. Bu Kanun hükümleri;

a) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ve Teşvik Mevzuatı hükümleri-
ne aykırı hareket edilmesi sebebiyle ortaya çıkan vergi, resim, para cezaları ve gecikme zamları;

b) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddeleri hükümlerinin bu Kanu-
nun yürürlük tarihinden sonra ihlal edilmesi sebebiyle Gümrük Kanununun 149 uncu maddesi
uyarınca kesilecek para cezaları;

Hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

İade Edilmeyecek Alacaklar

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler her ne suretle olursa olsun red,
iade ve mahsup edilmez.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler ile 6183 sayılı Amme Ala-
caklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tahsil edilen tecil faizleri-
nin bu Kanun hükümlerine dayanılarak ret ve iadesi yapılamaz.

Usul ve Esaslar

MADDE 21. — Bu Kanunun uygulamasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakan-
lığınca belirlenir.

MADDE 22. — Bu Kanun hükümleri, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar Kurulu Üyeleri
ve birinci derecedeki yakınları ve bunların hissedarı buldukları ortaklık ve şirketler için uy-
gulanmaz.

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez
ve taşra teşkilatında çalıştırılan personele (Gelir İdaresini Geliştirme Fonu Yönetmeliği gere-
ğince fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde doğrudan görevlendirilen personel dahil), kar-
şılığı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3418 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ile eklenen ek 13
üncü maddeye göre kurulan Gelir İdaresini Geliştirme Fonu'ndan ödenmek üzere, 5 yıl süre
ile Gelirler Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında 80, İstanbul İlinde 70, Büyükşehir Belediye-
si bulunan diğer illerde 60, nüfusu 100 000'in üstünde olan il ve ilçelerde 50, bunun altında
olan il ve ilçelerde de 40 saate kadar aylık fazla çalışma yaptırılabilir.

Fazla çalışmaların normal mesai günlerinde ve daire içinde yaptırılması halinde fazla ça-
lışma saati karşılığı olarak; (10) gösterge rakamının Devlet memurları aylık katsayısı ile çarpı-
mı sonucu bulunacak ücret ödenir. Bu ücret; tatil günlerinde daire içinde yapılan çalışmalara
katılan personele 2 kat, normal mesai günlerinde ancak mesai saatleri haricinde yapılan daire
dışı çalışmalara katılan personele 3 kat, tatil günlerinde daire dışında yapılan çalışmalara katı-
lan personele işe, 4 kat olarak ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM
Son Hükümler

İade Edilmeyecek Alacaklar

MADDE 20. — Kanunun 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Usul ve Esaslar

MADDE 21. — Kanunun 21 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Kanunun 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Kanunun Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca
Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Normal mesai gün ve saatleri dahilinde yukarıda illere ve nüfus büyüklüklerine göre belirlenen saatlerle sınırlı olmak kaydıyla ayrıca yapılacak yaygın ve yoğun vergi denetimi çalışmalarına (vergi dairesi dışında) katılan personele, bu çalışmaları karşılığında saat başına verilecek ücret, bir saatlik fazla çalışma için belirlenen ücretin yarısıdır.

Şehirlerarası yollarda yapılacak vergi denetimlerine, İl Defterdarları tarafından; adedi, çalışma mahal ve saatleri belirlenmek suretiyle, yardımcı olmak üzere görevlendirilen güvenlik görevlilerine de bu esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 2 nci maddesinin (a) bendi hükmüne göre madde kapsamındaki personele yapılan ödemelere; 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde gerekli değişiklik yapılıncaya ve 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan yapılacak ek ödemelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin 4 numaralı bendine göre tespitine kadar 15.6.1991 tarihinde yürürlükte olan kanunî dayanakları gereğince ve bunlara göre belirlenmiş esas ve usuller uyarınca, bu tarihteki oranların tamamı üzerinden devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri uyarınca yapılacak ödemeler, Gelir Vergisine tabi tutulmaz.

Yürürlük

MADDE 23. — Bu Kanunun Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri hükümleri 1.2.1992 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Kanunun Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Kanunun Geçici 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 23. — Kanunun 23 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 24. — Kanunun 24 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

